

Inzenden scores

Uiterlijk op 29 mei de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school op de daartoe verstrekte optisch leesbare formulieren naar de Citogroep zenden.

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 84 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

6 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Vakspecifieke regels

Voor het vak Grieks (nieuwe stijl en oude stijl) VWO zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

1 Bij de beoordeling van een essayvraag geldt dat indien het maximum aantal woorden is overschreden, hiervoor geen punt(en) in mindering wordt (worden) gebracht

2 Bij de beoordeling van de vertaling moet de score 0 worden toegekend indien in een kolom een zeer ernstige fout is gemaakt; deze score kan niet worden gecompenseerd door de juiste weergave van de rest van het kolom.

3 Indien bij de vertaling een aantekening is genegeerd en indien dit heeft geleid tot een onjuiste weergave van het desbetreffende tekstelement, één scorepunt / meerdere scorepunten in mindering brengen, afhankelijk van de zwaarte van de fout en het maximum van het desbetreffende kolom.

4.1 Antwoordmodel voor de vragen

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Tekst 1

Maximumscore 1

- 1 Dat Kroisos een groot rijk zou vernietigen (als hij tegen de Perzen ten strijde trok).
Fout: Dat Kroisos zijn rijk zou vernietigen.

Maximumscore 1

- 2 Er wordt (in regels 7–9) de mogelijkheid genoemd dat Kyros wilde zien of een godheid Kroisos te hulp zou komen. / Kyros wist dat Kroisos θεοσεβής was (zodat het logisch zou zijn dat hij een god aanroept).
Fout rekenen: verwijzing naar de getallensymboliek in regels 1–5.
Fout rekenen: de overwegingen van Kyros in regels 6–7 (t/m θέλων).

Maximumscore 1

- 3 λιπαρέοντων (δὲ αὐτῶν) / (καὶ) ὄχλον παρεχόντων (regels 17–18).

Maximumscore 1

- 4 (πᾶσι) τυράννοισι (regel 16).

Maximumscore 3

- 5 a. λέγεται ὑπὸ Λυδῶν (regel 30).
b. - βουλόμενος t/m κατακαυθῆναι (regels 8–9)
- καὶ τούς t/m ἐπικρατῆσαι (regels 28–29)

1
1
1

Tekst 1 en tekst 2

Maximumscore 2

- 6 a. ἀνεβίβασε (t/m δεδεμένον) (regels 4–5)
b. καὶ δις ἑπτα Λυδῶν παρ' αὐτὸν παιῖδας (regels 5–6)

1
1

Maximumscore 1

- 7 (τὸν Ἀπόλλωνα ἐπικαλούμενον), εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη, (παραστῆναι καὶ ῥύσασθαι μιν ἐκ τοῦ παρεόντος κακοῦ) (regels 32–33).

Tekst 3

Maximumscore 2

- 8 • Nee, (het was al eerder gepland),
• zoals blijkt uit (ἐποίησαν δὲ Ἀβυδηνοὶ) ἐντειλαμένου πρότερον βασιλέος (regel 3) / προεπεποίητο (regel 2) / ἐπίτηδες (regel 2)

1
1

Maximumscore 1

- 9 τούτων γε ἐόντων τοσούτων (regel 15).

Maximumscore 2

- 10 • In het Grieks is de aoristus gebruikt
• die ingressieve waarde kan hebben / die het begin van de handeling kan uitdrukken

1
1

Maximumscore 1

- 11 (ἐνθαῦτα ὁ Ξέρξης) ἔωυτὸν ἐμακάρισε (regel 8).

Maximumscore 2

- 12 Uit het feit dat de godheid afgunstig is / dat de goden de mens het geluk misgunnen.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
13 ☐ γλυκὸν γεύσας τὸν αἰῶνα (regel 22). Indien ὁ (δέ) θεὸς aan het citaat is toegevoegd, één scorepunt in mindering brengen. Bij kortere of langere citaten dan de bovenstaande geen scorepunten toekennen.	
Maximumscore 2	
14 ☐ (Het leven van de mens is inderdaad kort, maar) vanwege alle ellende die een mens kan meemaken duurt het leven eigenlijk nog te lang / de dood is een verlossing. Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 1	
15 ☐ Dat Artabanos Xerxes niet van een veldtocht tegen Griekenland mocht afhouden / dat Xerxes tegen Griekenland moest optrekken. Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 2	
16 ☐ Damsté, want die geeft de irrealis / niet-werkelijkheid van het Grieks weer / die geeft de juiste vertaling van ἄν + indicativus (aoristus). Niet goed rekenen: Damsté, want die vertaalt ἄν / die vertaalt met “zou”. Als de toelichting ontbreekt of fout is, geen scorepunten toekennen.	
Maximumscore 2	
17 ☐ Dat het Perzische leger en/of de vloot getalsmatig zwakker zou(den) kunnen zijn dan die van de Grieken.	
Maximumscore 2	
18 ☐ • (Het voordeel van) een groter (land)leger heeft het nadeel dat het probleem van de proviandering ook groter wordt • (Het voordeel van) een grotere vloot heeft het nadeel dat het moeilijker is geschikte havens te vinden Of woorden van overeenkomstige strekking.	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 1	
19 ☐ λιμὸν (regel 51).	
Maximumscore 2	
20 ☐ • regels 45–46 αἱ συμφοραὶ t/m συμφορέων: toevalligheden regeren over de mensen en niet andersom • regel 50 εὐπρηξίης t/m πληθώρα: mensen willen altijd meer successen	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
21 ☐ • Bij het beraadslagen vooraf kan men niet voorzichtig genoeg zijn, • maar eenmaal in actie gekomen moet men onverschrokken zijn Of woorden van overeenkomstige strekking.	<u>1</u> <u>1</u>

Tekst 4**Maximumscore 3**

- 22 Bijvoorbeeld drie van de volgende mogelijkheden (de opsomming is niet uitputtend):
- “voel ik diep onder dat geluksgevoel ook een soort angst” (regels 1–2): Amasis toonde zich bezorgd om het grote geluk van Polykrates.
 - “Zo’n volmaakt geluk is altijd beangstigend” (regels 2–3): Amasis toonde zich bezorgd om het grote geluk van Polykrates.
 - “Ik zou het lot een offer willen brengen” (regel 3): Amasis adviseerde Polykrates een kostbaar bezit op te offeren / Polykrates offerde op advies van Amasis zijn kostbare ring op.
 - “een mens wil de goden iets van het geluk betalen” (regels 6–7): Amasis adviseerde Polykrates een kostbaar bezit op te offeren / Polykrates offerde op advies van Amasis zijn kostbare ring op.
 - “De goden zijn immers, zoals bekend, jaloers” (regel 7): Amasis hield Polykrates voor dat wie alleen maar geluk kent uiteindelijk door de afgunst van de goden getroffen wordt.
 - “wanneer ze een sterveling t/m een woekerprijs terug” (regels 7–9): Amasis hield Polykrates voor dat wie alleen maar geluk kent uiteindelijk door de afgunst van de goden getroffen wordt / na een leven vol successen kwam Polykrates op een ellendige manier aan zijn einde.

Tekst 5**Maximumscore 2**

- 23 • ἀκοή: “men zegt” (regel 3) / “de vele verschillende verhalen over Kyros’ dood” (regels 11–12)
- γνώμη: “ik ben van oordeel” (regel 2) / “lijkt dit mij het geloofwaardigste” (regel 12)

11**Tekst 6****Maximumscore 1**

- 24 Omdat een eerder tegen Griekenland uitgestuurde vloot (onder leiding van Mardonios) op de Athos te pletter was geslagen.

Maximumscore 2

- 25 • Ja,
- ook bij Herodotos wordt Xerxes afgeschilderd als iemand die zich aan ὕβρις schuldig maakt.

11

4.2 Antwoordmodel voor de vertaling

Antwoorden	Deel-scores
Kolon 26 Maximumscore 2 Ὡς δὲ εἶδον (kolon 27) οἱ Ἀθηναῖοι (En) toen / zodra / nadat / omdat de Atheners gezien hadden / zagen	
ὡς zoals / zo	<u>0</u>
εἶδον werkwoord(svorm) niet herkend	<u>0</u>
οἱ Ἀθηναῖοι niet subject	<u>0</u>
Kolon 27 Maximumscore 2 αὐτοὺς ἀναβεβηκότας ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, dat zij de Akropolis op / omhoog naar de Akropolis waren geklommen / dat zij op de Akropolis stonden,	
αὐτούς zelf	<u>1</u>
de Atheners zelf	<u>0</u>
de Atheners op de Akropolis	<u>1</u>
bij de Akropolis	<u>1</u>
ἀναβεβηκότας klommen / aan het klimmen waren	<u>1</u>
Kolon 28 Maximumscore 3 οἱ μὲν ἐρρίπτεον ἑωυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω wierpen sommigen zich(zelf) van / (neer) langs de muur / wal / vesting naar beneden	
οἱ μὲν zij (weliswaar)	<u>1</u>
ἐρρίπτεον werkwoord(svorm) niet herkend	<u>0</u>
ἑωυτούς hen	<u>0</u>
κατὰ in andere betekenissen	<u>0</u>
κάτω later	<u>1</u>
Kolon 29 Maximumscore 1 καὶ διεφθείροντο, en kwamen (zij) om / stierven zij.	
zij werden gedood	<u>0</u>
Kolon 30 Maximumscore 2 οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. (en / maar) (de) anderen vluchtten de tempel in / naar de tempel / zochten hun toevlucht in de tempel.	
οἱ δέ (en / maar) zij	<u>1</u>
ἐς tot aan	<u>0</u>

Antwoorden	Deel-scores
Kolon 31	
Maximumscore 3	
Τῶν δὲ Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας, (en / maar) diegenen van de Perzen / die / de Perzen die naar boven waren geklommen / de naar boven geklommen(en van de) Perzen wendden / keerden zich eerst naar de poort(en),	
de poorten van de Perzen	<u>0</u>
οἱ niet opgevat als substantiverend lidwoord	<u>1</u>
toen de Perzen naar boven waren geklommen	<u>1</u>
ἀναβεβηκότες niet als perfectum vertaald	<u>1</u>
Indien ook in kolon 27 fout, hier niet opnieuw aanrekenen.	
πρῶτον μὲν verbonden met ἀναβεβηκότες	<u>1</u>
πρῶτον μὲν als eerste(n)	<u>1</u>
τρέπομαι beginnen met	<u>1</u>
τρέπομαι in andere betekenissen	<u>0</u>
Kolon 32	
Maximumscore 2	
ταύτας δὲ ἀνοίξαντες en nadat / toen ze die geopend hadden	
ταύτας verbonden met τοὺς ἰκέτας (kolon 33)	<u>0</u>
ἀνοίξαντες terwijl ze openden	<u>1</u>
ἀνοίξαντες om te openen	<u>0</u>
Kolon 33	
Maximumscore 1	
τοὺς ἰκέτας ἐφόνευσαν doodden / vermoordden ze de smekelingen / de mensen die smeekten.	
τοὺς ἰκέτας als subject	<u>0</u>
doden ze	<u>0</u>
Kolon 34	
Maximumscore 2	
ἐπεὶ δὲ σφι πάντες κατέστρωντο, (en / maar) nadat allen door hen gedood waren,	
ἐπεὶ niet als voegwoord	<u>0</u>
πάντες alles	<u>0</u>
κατέστρωντο niet als plusquamperfectum en/of niet als passief	<u>0</u>
Kolon 35	
Maximumscore 1	
τὸ ἱρὸν συλήσαντες nadat zij het heiligdom (uit)geplunderd / beroofd hadden,	
συλήσαντες nadat zij geroofd / bemachtigd hadden	<u>0</u>
συλήσαντες terwijl ze beroofden	<u>0</u>
συλήσαντες niet actief vertaald	<u>0</u>
τὸ ἱρὸν συλήσαντες door “en” verbonden met voorafgaande bijzin	<u>0</u>
Niet fout rekenen: τὸ ἱρὸν συλήσαντες nevenschikkend vertaald met hoofdzin.	

Antwoorden	Deel-scores
Kolon 36	
Maximumscore 1	
ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν. staken zij de hele Akropolis in brand.	
πᾶσαν iedere / alle de Akropolis werd in brand gestoken	<u>0</u> <u>0</u>
Kolon 37	
Maximumscore 2	
Σχὼν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας (En) toen / nadat / omdat hij Athene geheel (en al) in handen had (gekregen)	
Niet fout rekenen: σχὼν toen (etc.) hij kreeg. Niet fout rekenen: heel Athene. het volmaakte Athene de Atheners	<u>0</u> <u>0</u>
Kolon 38	
Maximumscore 2	
Ξέρξης ἀπέπεμψε ἐς Σοῦσα ἄγγελον ἰππέα stuurde Xerxes een ruiter als bode / een bode te paard (weg / terug) naar Sousa	
een paard als bode een bode en ruiter boodschap / ruitertij	<u>0</u> <u>0</u> <u>0</u>
Kolon 39	
Maximumscore 3	
Ἄρταβάνῳ ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν εὐπρηξίην. om aan Artabanos het / zijn / hun succes van dat moment / het succes dat aanwezig was / er nu was / het huidige succes te berichten.	
hij stuurde (kolon 38) aan / naar Artabanos Niet fout rekenen: die moest berichten. ἀγγελέοντα terwijl hij berichtte ἀγγελέοντα nadat hij had bericht παρεοῦσαν werkwoord(svorm) niet herkend juiste behandeling	<u>2</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>0</u>
Kolon 40	
Maximumscore 2	
Ἄπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ (En) (op) de tweede dag na het zenden van de bode	
voor de tweede dag tam (ἡμερος)	<u>0</u> <u>0</u>

Antwoorden	Deel-scores
Kolon 41	
Maximumscore 2	
συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, nadat hij degenen van de Atheners / de Atheners die in ballingschap waren gegaan bijeen had geroepen,	
Niet fout rekenen: hij riep bijeen en beval.	
συγκαλέω voor een maaltijd uitnodigen	<u>0</u>
de samengeroepen ballingen	<u>0</u>
συγκαλέσας terwijl hij bijeenriep	<u>1</u>
Kolon 42	
Maximumscore 2	
ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφετέρῳ θῦσαι τὰ ἱρὰ beval / verzocht hij (hen) (om) op hun eigen manier (de) offers te brengen / te offeren	
σφετέρῳ zijn (eigen)	<u>0</u>
τρόπος wending / stijl / karakter	<u>0</u>
Kolon 43	
Maximumscore 2	
ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν, nadat ze naar de Akropolis omhoog geklommen waren,	
Niet fout rekenen: hij beval ... te beklimmen en te offeren	
ἀναβάντας verkeerd subject	<u>0</u>
ἀναβάντας terwijl ze omhoog klommen	<u>0</u>
ἀναβάντας voortijdig ten opzichte van ἐκέλευε	<u>0</u>
Kolon 44	
Maximumscore 3	
εἶτε δὴ ὦν ὄψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, of het nu zo was dat hij deze dingen / dit opdroeg omdat hij een (of ander) droomgezicht had gezien,	
een gezicht van een droom / een gezicht in een droom	<u>1</u>
ἰδὼν werkwoord(svorm) niet herkend	<u>0</u>
ἰδὼν omdat / terwijl hij zag	<u>1</u>
ταῦτα het	<u>2</u>
Kolon 45	
Maximumscore 2	
εἶτε καὶ ἐνθύμιόν οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν. of dat hij berouw had (gekregen) / er voor hem berouw was omdat / nadat hij het heiligdom in brand had gestoken.	
ἐγένετο verkeerd subject	<u>0</u>
ἐμπρήσαντι verkeerd subject	<u>0</u>
ἐμπρήσαντι toen hij in brand stak	<u>1</u>

Antwoorden	Deel-
------------	-------

scores

Kolon 46

Maximumscore 2

Οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα.

(En) de ballingen van de Atheners deden de opgedragen dingen / wat hun opgedragen was / voerden de opdracht(en) uit.

ποιέω maken

0

Einde